

* ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

วิลาสินี สุวรรณศรี¹, พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง², อุดมพันธ์ พิชญ์ประเสริฐ³

¹นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

*Corresponding author e-mail: Viewwila16@gmail.com Tel. 0853126744

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ 3) ศึกษาแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 136 คน และครู จำนวน 195 คน รวมทั้งสิ้น 331 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.979 และสภาพที่ควรจะเป็นเท่ากับ 0.980 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย(X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความต้องการจำเป็น(PNI) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก) สภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการศึกษาความต้องการจำเป็น 4 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด 4) แนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ควรใช้เครื่องมือแบบสอบถามออนไลน์ และ Excel ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล ควรจัดเก็บเอกสารบนคลาวด์ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ควรใช้เครื่องมือปฏิทินออนไลน์และสเปรดชีตออนไลน์ และด้านการบริหารการบัญชี ควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปอย่าง SFZeasy

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น; เทคโนโลยีสารสนเทศ; การบริหารงานงบประมาณ

* Received: 2025-10-17, Revised: 2025-12-13, Accepted: 2025-12-15

A Needs Assessment of Using Information Technology for Budget management of schools under the office of Sisaket Primary Educational Service Area 4

Wilasinee Suwannasri^{1*} Phongsak Thongpanchang² Udompan Pitprasert³

¹Master of Education Program in Educational Administration, Sisaket Rajabhat University
²Lecturer of Faculty of Education: Educational Administration, Sisaket Rajabhat University
³Lecturer of Faculty of Education: Educational Administration, Sisaket Rajabhat University
*Corresponding author e-mail: Viewwila16@gmail.com Tel. 0853126744

Abstract

The purposes of the study were 1) to study the current condition and the desirable condition of using information technology for budget management, 2) to study the need assessment of using information technology for budget management and 3) to study the guidelines for using information technology for budget management of school. The samples were 136 directors and 195 teachers, total 331 people that were selected by stratified random sampling. The instrument used in collecting data was the questionnaire and interview. Data were collected using a 5-point Likert scale questionnaire with IOC values ranging from 0.60-1.00 and a reliability of 0.979 and 0.980. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Priority Needs Index. The research findings revealed that 1) the overall current condition of using information technology for budget management of schools was at a high level, 2) the overall desirable condition was at the highest level, 3) the results of the study on the level of needs assessment, ranked in descending order, were: budget preparation and proposal; auditing, monitoring, evaluation, and reporting; budget allocation; accounting management; and material and asset management which had the lowest need, and 4) Guidelines for implementing information technology in budget management across four key areas. For budget preparation and proposal, it recommends employing tools like Online survey instrument and Excel. The auditing, monitoring, evaluation, and reporting phase should utilize cloud-based storage system. Meanwhile, Online calendar and Online spreadsheet are suggested for budget allocation. Finally, to enhance accounting management, the guideline advocates for the adoption of ready-to-use software such as SFZeasy

Keywords:NeedsAssessment;InformationTechnology;Budgetmanagement

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดการปรับรูปแบบความสัมพันธ์ภายในสังคม ปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในหน่วยงานสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 67 “รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย” (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562) ดังนั้นการบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ถือเป็นขอบข่ายภารกิจหลักของการบริหารสถานศึกษาทุกระดับด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย สถานศึกษาจะสามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีปัจจัยเหล่านี้สนับสนุนอย่างเพียงพอ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ เป็นภารกิจหนึ่งที่มีความสำคัญต่อส่วนราชการในการนำทรัพยากรมาใช้ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ และเป็นการใช้จ่ายเงินภาครัฐที่มีส่วนสำคัญต่อการกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานงบประมาณ เป็นเรื่องของการจัดทำเสนอของงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) หากมีการปฏิบัติบกพร่อง หรือผิดระเบียบผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรืออาจต้องโทษทั้งทางคดีอาญา คดีแพ่ง และโทษทางวินัย การบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัย เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนกระบวนการบริหารงานงบประมาณในด้านต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา โดยมีการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการด้านการศึกษา (Education Big Data) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่รวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านบุคลากร งบประมาณ การใช้จ่าย และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ ควบคุม กำกับ ดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินการบัญชี มีการปรับเปลี่ยนโยกย้ายอยู่บ่อยครั้ง ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีความสอดคล้องและต่อเนื่อง ซึ่งการปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง เป็นไปตามที่ระเบียบของทางราชการกำหนดไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4, 2567) และกรีฑาพล แสนคำ (2561) กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน บุคลากรไม่มีความรู้ในการใช้โปรแกรมจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การรายงานข้อมูลสิ่งก่อสร้าง (B-Obec) การรายงานข้อมูลสาธารณูปโภค ไม่มีความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานด้านงบประมาณ การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์และการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า ไม่มีการวางแผนการใช้

งบประมาณในระบบสารสนเทศ ไม่มีการลงทะเบียนครุภัณฑ์ในระบบสารสนเทศ และขวัญสิริ กะสินรัมย์ (2560) กล่าวว่า การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดแคลนงบประมาณที่จะมาสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเท่าที่ควร และการติดต่อสื่อสารงานเทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีความหลากหลาย

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษายังประสบข้อจำกัดหลายด้านในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ ทั้งในด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร ความพร้อมของระบบสารสนเทศ ความต่อเนื่องของการปฏิบัติงาน และการสนับสนุนด้านทรัพยากร ซึ่งส่งผลให้กระบวนการจัดทำเสนอของบประมาณ จัดสรรงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การระดมทรัพยากรและการลงทุน ตลอดจนการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เพื่อระบุความต้องการจำเป็น ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครู
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ให้มีประสิทธิภาพ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ปีการศึกษา 2567 จาก 209 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 209 คน ครูจำนวน 2,102 รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 2,311 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 136 คน และครู จำนวน 195 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ด้วยการเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา
 - 1.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 1 คน 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงาน

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มีผลการประเมินในระดับ ดีมาก ขึ้นไป จำนวน 1 คน 4) ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากหน่วยตรวจสอบภายในจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยเป็นโรงเรียนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 2 คน รวมเป็น 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ซึ่งได้จากการทบทวนเอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ
- 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณ
- 3) ด้านการบริหารการเงิน
- 4) ด้านการบริหารการบัญชี
- 5) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์
- 6) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 7) ด้านการตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผล

โดยเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.979 และค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่ควรจะเป็นเท่ากับ 0.980

2.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด 50 ของทั้งหมด (ลำดับที่ 1-4) มาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ดังนี้

1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ
3. ด้านการบริหารการบัญชี
4. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

2) ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 331 ชุด ผ่าน google form ถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามภายในระยะเวลาที่กำหนด

4) ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งได้รับข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมด 331 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาแนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้การสัมภาษณ์ 1) ผู้บริหารระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 1 คน 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากหน่วยตรวจสอบภายใน โดยเป็นโรงเรียนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 2 คน และ 4) ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ. มีผลการประเมินในระดับ ดีมากขึ้นไป จำนวน 1 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 วิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI Modified) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562) หรือ Modified Priority Needs Index : PNIModified ซึ่งเป็นวิธีหาความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นจริง โดยศึกษาสภาพที่เป็นจริงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนและสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนและนำมาเรียงลำดับจากมากไปน้อย

4.3 นำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ความต้องการจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

1. ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ
3. ด้านการบริหารการเงิน
4. ด้านการบริหารการบัญชี
5. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์
6. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
7. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล

แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X=3.90$, $S.D.=0.47$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับ คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($X=3.99$, $S.D.=0.60$) ด้านการบริหารการเงิน ($X=3.94$, $S.D.=0.51$) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($X=3.91$, $S.D.=0.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ($X=3.80$, $S.D.=0.54$)

และการวิเคราะห์สภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X=4.57$, $S.D.=0.50$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับ คือ ด้านการบริหารการเงิน ($X=4.59$, $S.D.=0.56$) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($X=4.58$, $S.D.=0.54$) ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($X=4.57$, $S.D.=0.58$) ด้านการบริหารการบัญชี ($X=4.57$, $S.D.=0.56$) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล ($X=4.57$, $S.D.=0.55$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($X=4.55$, $S.D.=0.56$)

ส่วนความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวม มีระดับความต้องการจำเป็นคิดเป็นร้อยละ 17 ($PN_{I\text{modified}} = 0.17$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความต้องการจำเป็นสูงสุด 4 อันดับแรก โดยเรียงลำดับ คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ($PN_{I\text{modified}} = 0.20$) ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($PN_{I\text{modified}} = 0.17$) ด้านการบริหารการบัญชี ($PN_{I\text{modified}} = 0.17$) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล ($PN_{I\text{modified}} = 0.17$) และด้านที่มีระดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($PN_{I\text{modified}} = 0.15$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็น และความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวม

($n=331$)

รายการ	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ความต้องการจำเป็น	
	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ	$PN_{I\text{modified}}$	ลำดับ
1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	3.80	0.54	มาก	4.56	0.56	มากที่สุด	0.20	1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็น และความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวม (ต่อ)

รายการ	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ความต้องการจำเป็น	
	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	3.90	0.58	มาก	4.57	0.58	มากที่สุด	0.17	2
3. ด้านการบริหารการเงิน	3.94	0.51	มาก	4.59	0.56	มากที่สุด	0.16	3
4. ด้านการบริหารการบัญชี	3.90	0.57	มาก	4.57	0.56	มากที่สุด	0.17	2

รายการ	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ความต้องการจำเป็น	
	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.
5. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	3.99	0.60	มาก	4.58	0.54	มากที่สุด	0.15	4
6. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.91	0.54	มาก	4.55	0.56	มากที่สุด	0.16	3
7. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล	3.89	0.54	มาก	4.57	0.55	มากที่สุด	0.17	2
รวมเฉลี่ย	3.90	0.47	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด	0.17	

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

2.1 ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ

สถานศึกษาควรประยุกต์ใช้เครื่องมือแบบสอบถามออนไลน์ในการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการสำหรับการจัดทำโครงการ เพื่อให้การเสนอโครงการมีความครบถ้วนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ ควรจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงโครงการในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์บนแพลตฟอร์มที่สามารถเข้าถึงร่วมกันได้ เช่น Google Drive รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลังเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน และใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนจัดสรรงบประมาณในปีถัดไปให้มีความเพียงพอและเหมาะสม

2.2 ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล

สถานศึกษาควรจัดเก็บเอกสารทางการเงินในรูปแบบไฟล์ PDF บนระบบคลาวด์เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบย้อนหลังและลดความเสี่ยงต่อการสูญหายของเอกสาร นอกจากนี้ควรประเมินผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานงบประมาณ โดยประยุกต์ใช้วงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้การดำเนินงานมีการปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ

2.3 ด้านการจัดสรรงบประมาณ

สถานศึกษาควรใช้ปฏิทินออนไลน์เพื่อแจ้งเตือนช่วงระยะเวลาของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ช่วยให้ผู้สามารถวางแผนการใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถตรวจสอบข้อมูลร่วมกันได้ นอกจากนี้ควรใช้สเปรดชีตออนไลน์เพื่อให้ผู้บริหารและครูสามารถเข้าถึงข้อมูลงบประมาณและตรวจสอบยอดเงินคงเหลือของแต่ละโครงการได้ทันที ซึ่งจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและลดภาระในการติดตามข้อมูล

2.4 ด้านการบริหารการบัญชี

สถานศึกษาควรใช้โปรแกรม Excel หรือสเปรดชีตออนไลน์ในการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายเงิน โดยจัดทำแม่แบบที่เป็นมาตรฐานเพื่อความสะดวกในการบันทึกข้อมูล อีกทั้งควรพิจารณาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเฉพาะด้าน เช่น SFZeasy ซึ่งมีคุณสมบัติในการบันทึกข้อมูลครั้งเดียวแต่สามารถสร้างรายงานต่าง ๆ ได้หลายรายการ ช่วยลดภาระงานของครูผู้รับผิดชอบด้านการเงินและบัญชี และส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพที่เป็นจริงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาบริหารงานงบประมาณตามระเบียบและตระหนักถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในกระบวนการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พนิดา พานิชกุล (2552) ที่กล่าวว่า

เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชานันท์ สุริหาร (2563: 153) ได้ศึกษา สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความคาดหวังของบุคลากรในสถานศึกษาที่ต้องการให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานด้านงบประมาณอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2551) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาทีณี สุรนารถ (2564) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคนิวนอร์มัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคนิวนอร์มัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมมีสภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวม มีความต้องการจำเป็น คิดเป็นร้อยละ 17 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล มีความต้องการจำเป็นเท่ากันและอยู่ในลำดับที่สอง ด้านการจัดสรรงบประมาณและด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีความต้องการจำเป็นเท่ากัน และอยู่ในลำดับที่สาม และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่าแม้โรงเรียนจะมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณในระดับมากอยู่แล้วแต่ก็ยังมีความต้องการที่จะพัฒนาการใช้เทคโนโลยีให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ที่มีความต้องการจำเป็นในลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ วางแผน และจัดทำเอกสารให้ถูกต้องตามระเบียบราชการ และทันตามกรอบเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสิณิยาห์ ศรีสองเมือง (2560) ได้ทำวิจัย เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณ ความต้องการจำเป็นอันดับแรก คือ การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4. จากการศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า 1) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ สถานศึกษาควรประยุกต์ใช้เครื่องมือแบบสอบถามออนไลน์ในการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการ เพื่อให้การจัดทำโครงการมีความครบถ้วนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ควบคู่กับการจัดเก็บ

เอกสารอนุมัติงบประมาณในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์บนแพลตฟอร์มที่เข้าถึงร่วมกันได้ เช่น Google Drive และควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลังเพื่อประกอบการวางแผนงบประมาณปีถัดไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม 2) ด้านการตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และรายงานผล สถานศึกษาควรจัดเก็บเอกสารทางการเงินในรูปแบบไฟล์ PDF บนระบบคลาวด์เพื่อลดความเสี่ยงต่อการสูญหายและอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบย้อนหลัง พร้อมทั้งประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีด้วยวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้การดำเนินงานมีพัฒนาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 3) ด้านการจัดสรรงบประมาณ สถานศึกษาควรใช้ปฏิทินออนไลน์ในการแจ้งเตือนช่วงเวลาดำเนินกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อสนับสนุนการวางแผนงบประมาณที่เหมาะสม นอกจากนี้การใช้สเปรดชีตออนไลน์ช่วยให้ผู้บริหารและครูเข้าถึงข้อมูลงบประมาณและตรวจสอบยอดเงินคงเหลือของแต่ละโครงการได้ทันที ซึ่งส่งเสริมความโปร่งใสและลดภาระงานด้านการติดตามข้อมูล 4) ด้านการบริหารการบัญชี ควรใช้โปรแกรม Excel หรือสเปรดชีตออนไลน์ในการบันทึกบัญชีรับ-จ่ายเงิน โดยกำหนดแม่แบบมาตรฐานเพื่อความสะดวกในการบันทึกข้อมูล อีกทั้งสามารถพิจารณาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเฉพาะด้าน เช่น SFZeasy ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนการทำงานและสร้างรายงานได้หลายรูปแบบจากข้อมูลชุดเดียว และควรส่งเสริมให้บุคลากรด้านการเงิน บัญชี และพัสดุได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา กุลเกษ (2564) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นระบบ จัดทำคู่มือและแนวทางในการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบภายใน และส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบเข้ารับการอบรม/สัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานอย่างเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Haruna (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่อง the various financial planning practices in state Universities in North Central, Nigeria จากการศึกษาพบว่าให้มีการจัดทำแผนงานงบประมาณ ผู้ดูแลบัญชีจัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบัน ใช้จ่ายเงินตามแผนงาน มีการตรวจสอบเจ้าหน้าที่การเงิน ด้วยฝ่ายตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แสดงให้เห็นว่าการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการจัดบริหารงบประมาณเป็นระบบมากขึ้น ลดความผิดพลาดจากการคำนวณด้วยตนเอง อีกทั้งยังสามารถสร้างรายงานทางบัญชีได้หลากหลายจากข้อมูลเดียวกัน เช่น รายงานเงินคงเหลือ ทะเบียนคุมงบประมาณ ซึ่งช่วยประหยัดเวลาและแรงงานในการจัดทำเอกสารซ้ำซ้อน อย่างไรก็ตามเนื่องจากโปรแกรมสำเร็จรูปบางประเภทมีค่าใช้จ่ายและข้อจำกัดด้านสิทธิ์การใช้งาน โรงเรียนจึงควรมีการวางแผนและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ พร้อมส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะการใช้งานโปรแกรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้พึ่งพาเพียงเทคโนโลยีเท่านั้นแต่ต้องควบคู่กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบายและทิศทางในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมุ่งเน้นลำดับความสำคัญตามผลการวิจัยที่พบว่า "ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ" มีความต้องการจำเป็นสูงสุด โดยควรสนับสนุนให้มีระบบหรือแพลตฟอร์มกลางที่ช่วยลดความซับซ้อนของขั้นตอนการเสนอของบประมาณ เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ถูกต้องตามระเบียบและทันเวลา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดหาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการเงินและบัญชีที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดภาระงานและลดความผิดพลาดจากการคำนวณด้วยตนเอง รวมถึงการจัดสรรงบประมาณสำหรับการซ่อมบำรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

1.3 สถานศึกษาควรวางแผนเลือกใช้เครื่องมือหรือแพลตฟอร์มที่เหมาะสมกับกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

1.4 ควรนำวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มาปรับใช้ควบคู่กับเทคโนโลยี โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศจากการรายงานผลผ่านระบบออนไลน์มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนและปรับปรุงการบริหารงานงบประมาณในปีถัดไปให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและเกิดความคุ้มค่าสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารงานงบประมาณถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดทำ การจัดสรร การใช้จ่าย และการตรวจสอบทรัพยากรทางการเงินอย่างเป็นระบบ ความถูกต้อง โปร่งใส และทันเวลา การดำเนินงานด้านงบประมาณล้วนมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นเครื่องมือสนับสนุนจึงมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารงานงบประมาณในทุกขั้นตอน ซึ่งเทคโนโลยีช่วยให้การบริหารงานงบประมาณมีความรวดเร็ว ถูกต้อง และลดความซ้ำซ้อนของงานเอกสาร เช่น การใช้ระบบออนไลน์ในการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ย้อนหลัง การบันทึกบัญชี การติดตามสถานะการดำเนินงานของโครงการ รวมถึงการจัดทำรายงานทางการเงิน ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงจากข้อผิดพลาดของมนุษย์และเพิ่มความโปร่งใสในการทำงาน อีกทั้งยังช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลร่วมกันได้ ส่งผลให้การตัดสินใจด้านงบประมาณมีความแม่นยำและสอดคล้องกับสภาพจริงของสถานศึกษา จากความสำคัญดังกล่าว การพัฒนาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณจึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกมิติของกระบวนการบริหารงานงบประมาณ ดังนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรีฑาพล แสนคำ. (2561). ปัญหาและแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ขวัญสิริ กะสินรัมย์. (2560). การบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- พนิดา พานิชกุล. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศ. เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- รักษณาลี สุริหาร. (2563). สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- วาทีนิ สุรนารถ. (2564). ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคนิวโนมอร์ล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธรวิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. (2567). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2567. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. <https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/10/1.-พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ-พ.ศ.2542-ฉ.อ.พ.เดท. pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครู. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563-2565. กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรสิณียาห์ ศรีสองเมือง. (2560). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2551). วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- Haruna, J. (2021). *The various financial planning practices in state Universities in NorthCentral, Nigeria*. Federal University Lokoja.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.